

Οδηγός για την Προστασία των Νέων κατά την Απασχόληση

Ο Οδηγός αυτός εκδίδεται από το Τμήμα Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αφορά την ισχύουσα Νομοθεσία και ειδικότερα τον περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμο.

Ο Οδηγός αυτός δίνει μόνο γενικές πληροφορίες και δεν πρέπει να θεωρηθεί ως ολοκληρωμένη και αυθεντική ερμηνεία των διατάξεων του Νόμου.

Νόμος για την Προστασία των Νέων κατά την Απασχόληση

Σκοπός του περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμου (Ν48(Ι)/2001) είναι να προστατεύει πρόσωπα κάτω των 18 ετών κατά την απασχόληση.

Δικαίωμα προστασίας έχει οποιοσδήποτε νέος απασχολείται από κάθε εργοδότη συμπεριλαμβανομένων και αυτών που απασχολούνται ως μαθητευόμενοι.

Εξαιρείται η περιστασιακή και η σύντομης διάρκειας απασχόληση που αφορά:

- την παροχή οικιακής εργασίας σε ιδιωτικό νοικοκυριό, και
- την απασχόληση στην οικογενειακή επιχείρηση που δεν βλάπτει, δεν ζημιώνει, και δεν είναι επικίνδυνη για τους έφηβους.

Συγκεκριμένα, στο Νόμο αυτό υπάρχουν πρόνοιες για τα ακόλουθα:

- Απαγόρευση στην απασχόληση των παιδιών.
- Ωρες απασχόλησης, ημερήσια και εβδομαδιαία ανάπαυση, και περιορισμός στην απασχόληση τη νύκτα, των παιδιών και εφήβων.
- Τοποθέτηση παιδιών σε συνδυασμένο πρόγραμμα εργασίας - κατάρτισης.
- Γενικές υποχρεώσεις του εργοδότη.
- Απαγορευμένες εργασίες.
- Αδικήματα και ποινές.

Απασχόληση παιδιών

Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, **παιδί** είναι ο νέος που δεν έχει συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας του.

Απαγορεύεται η απασχόληση των παιδιών

Όμως ένα παιδί που συμπλήρωσε το 14ο έτος και αποφοίτησε από το γυμνάσιο ή απαλλάγηκε νόμιμα από την υποχρεωτική φοίτηση σε αυτό μπορεί, αφού εξασφαλίσει ειδική άδεια από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να συμμετάσχει σε πρόγραμμα εργασίας - κατάρτισης (π.χ. Σύστημα Μαθητείας) με σκοπό την εκμάθηση επαγγέλματος.

Οι όροι με βάση τους οποίους εργάζεται το παιδί είναι οι πιο κάτω:

- Απαγορεύεται η υπερωριακή απασχόληση.
- Οι ώρες εργασίας δεν μπορούν να υπερβούν τις 36 την εβδομάδα ή τις 7 ώρες και 15 λεπτά την ημέρα.
- Για κάθε περίοδο 24 συνεχών ωρών πρέπει να παρέχεται συνεχής περίοδος ανάπαυσης 14 συνεχών ωρών.
- Πρέπει να παρέχεται ελάχιστη εβδομαδιαία ανάπαυση 48 συνεχών ωρών.
- Οι μέρες και οι ώρες εργασίας σε διάφορους εργοδότες αθροίζονται.

Επίσης, ένα **παιδί** μπορεί να απασχοληθεί, μόνο για τρεις μήνες το χρόνο, σε δραστηριότητες πολιτιστικής, καλλιτεχνικής, αθλητικής, ή διαφημιστικής φύσεως μετά από άδεια που εκδίδεται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υπό τον όρο ότι δεν βλάπτεται η ασφάλεια και υγεία του (σωματική και ψυχική) και η σωματική, πνευματική, ηθική ή κοινωνική ανάπτυξη του και επίσης δεν εμποδίζεται η τακτική σχολική φοίτηση του.

Η απασχόληση του δεν μπορεί να υπερβαίνει:

- για παιδί 3-6 ετών, τις 2 ώρες την ημέρα,
  - για παιδί 7-12 ετών, τις 3 ώρες την ημέρα,
  - για παιδί 13-15 ετών, τις 4 ώρες την ημέρα
- ⇒ Στις πιο πάνω δραστηριότητες απαγορεύεται να εργάζονται μεταξύ των ωρών 19.00-07.00 για τους μήνες Οκτώβριο-Μάιο και 20.00-07.00 για τους μήνες Ιούνιο-Σεπτέμβριο.
- ⇒ Απαγορεύεται να εργάζονται παιδιά σε πλανόδιο εμπόριο.

Απασχόληση εφήβων

Για τους σκοπούς του Νόμου αυτού, έφηβος είναι ένας νέος άνω των 15 ετών αλλά κάτω των 18 ετών.

Οι **έφηβοι** απασχολούνται με βάση τους παρακάτω όρους:

- Οι ώρες εργασίας δεν μπορούν να υπερβούν τις 7 ώρες και 45 λεπτά την ημέρα ή 38 ώρες την εβδομάδα.
- Για εφήβους κάτω των 16 ετών οι ώρες εργασίας δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις 7 ώρες και 15 λεπτά την ημέρα ή 36 ώρες την εβδομάδα.
- Απαγορεύεται η υπερωριακή απασχόληση.
- Αν η εργασία υπερβαίνει τις 4,5 συνεχόμενες ώρες, ο έφηβος δικαιούται διάλειμμα 30 τουλάχιστον συνεχών λεπτών.
- Ο έφηβος δικαιούται 12ωρη συνεχή ανάπαυση ανά 24ωρο και 48ωρη ανάπαυση ανά εβδομάδα.
- Απαγορεύεται η απασχόληση εφήβων μεταξύ των ωρών 23.00 και 07.00. Υπό όρους και προϋποθέσεις μπορεί να επιτραπεί η εργασία κατά τις ώρες αυτές, όχι όμως μεταξύ των ωρών 00.00 - 04.00. Σε περίπτωση που έφηβος θα εργαστεί νύκτα, δικαιούται πριν αλλά και μετά, σε τακτά χρονικά διαστήματα, δωρεάν αξιολόγηση της υγείας του.
- Οι ώρες εργασίας σε διάφορους εργοδότες αθροίζονται.

Υποχρεώσεις εργοδότη

Εργοδότες που απασχολούν νέους πρέπει να:

- παίρνουν κάθε αναγκαίο μέτρο ώστε να εξασφαλίζεται η υγεία και ασφάλεια των εργοδοτούμενων τους,
- προβαίνουν σε γραπτή εκτίμηση των κινδύνων που υπάρχουν για τους νέους πριν αρχίσουν εργασία και μετά από κάθε σημαντική μεταβολή των συνθηκών απασχόλησης,
- φροντίζουν για την τακτική παρακολούθηση της υγείας των νέων από εξετάζοντες ιατρούς όταν υπάρχουν κίνδυνοι για την ασφάλεια, την ανάπτυξη και τη σωματική ή πνευματική τους υγεία,
- γνωστοποιούν προς τους νέους και τους γονείς τους την ύπαρξη των πιο πάνω κινδύνων και τα μέτρα προστασίας που λαμβάνονται,
- θέτουν τους νέους υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη κατάλληλα εκπαιδευμένων προσώπων για χρονικό διάστημα που εξαρτάται από τη φύση της εργασίας.

Απαγορευμένες εργασίες για άτομα κάτω των 18 ετών

Απαγορεύεται να απασχολούνται οι νέοι σε εργασίες που:

- υπερβαίνουν αντικειμενικά τις φυσικές, πνευματικές, ψυχικές ή ψυχολογικές ικανότητες τους,
- συνεπάγονται επιβλαβή έκθεσή τους σε παράγοντες τοξικούς ή καρκινογόνους ή που προκαλούν κληρονομικές γενετικές αλλοιώσεις που έχουν αρνητική επίδραση στο έμβρυο κατά την κυοφορία ή άλλη χρόνια επιβλαβή επίπτωση στον άνθρωπο,
- συνεπάγονται επιβλαβή έκθεση τους σε ακτινοβολίες,
- παρουσιάζουν κινδύνους ατυχήματος, τους οποίους οι νέοι δεν μπορούν να εντοπίσουν ή να προλάβουν λόγω έλλειψης πείρας ή/και κατάρτισης ή λόγω έλλειψης της αίσθησης του κινδύνου, και
- θέτουν σε κίνδυνο την υγεία τους λόγω υπερβολικά χαμηλών ή υψηλών θερμοκρασιών ή λόγω θορύβου ή κραδασμών.

Διορισμός Επιθεωρητών

Την ευθύνη για την εφαρμογή του Νόμου έχουν Επιθεωρητές που διορίζονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Αδικήματα και Ποινές

Ο εργοδότης που παραβαίνει τις πρόνοιες του Νόμου υπόκειται σε πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες λίρες ή σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δύο χρόνια ή και τις δύο ποινές μαζί.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα αυτό παρέχονται:

- **Τμήμα Εργασίας**, τηλ.: 22300351
- **Επαρχιακά Γραφεία του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας**

Λευκωσίας, τηλ.: 22305152, Λεμεσού, τηλ.: 25804430, Λάρνακας, τηλ.: 24304135 και Πάφου, τηλ.: 26306491.